

Автор: Юрий Столяров

Рубрика: В подкрепа на четенето

Публикувана: бр. 4, август 2017

Видният руски просветител и енциклопедист Н. А. Рубакин имал, както е известно, твърде тесни връзки с България (както и с много други страни). Един от българските адресати на Н. А. Рубакин (1862 – 1946) бил Иван Дуйчев (1907 – 1986), известен български историк, академик.

Запознаването се случило през 1929 г. по инициатива на Дуйчев, по това време студент в Софийския университет. На Дуйчев били близки идеите на Л. Н. Толстой и особено на неговия съвременник Н. А. Рубакин. Той се обърнал към Николай Александрович с молба да му състави план за самообразователно четене. Писмото било написано на български и Н. А. Рубакин отговорил с извинение, че той владее недостатъчно този език, за да разговаря по толкова сериозна тема. Освен това, смутило го обстоятелството, че Дуйчев се представил само като Иван, а Н. А. Рубакин, като славянин, смятал за по-коректно представянето с име и презиме. В отговор Дуйчев поясnil, че в България не е приет такъв подход, но допълнил, че името на неговия баща е Симеон и Рубакин започнал да се обръща към него като към Иван Семьонович (което е възможно да звучи забавно за българския слух). Кореспонденцията преминала на френски език. Тя е събрана във Фонда на Н. А. Рубакин в Отдела за ръкописи на Руската държавна библиотека (Ф. 358. Картон 171. Ед. хр. 25).

Доколкото на И. Дуйчев били близки идеи от светогледа на Л. Н. Толстой, а в Рубакин той виждал негов единомишленик, той го помолил за съвет как да формира собствен светоглед. Н. А. Рубакин отговорил, че преди да препоръча каквото и да било, той трябва да състави библиопсихологически портрет на Дуйчев. За това се изисквало попълването на анкета колкото може по-бързо, без да се замисля над прецизността на формулировките в своите отговори: за Рубакин било важно не толкова съдържанието на отговорите, колкото предизвиканите от въпросите емоции. И. Дуйчев изпълнил неговото желание и въз основа на попълнената от И. Дуйчев анкета Рубакин му написал подробно писмо през 1929 г., в което прави извод: *... видно е, че Вие сте писател, и при това такъв, който е привикнал да се вглежда задълбочено в самия себе си. Изяснява се и това, че Вашият психологичен тип вече е определен, както и пътят на Вашата дейност: вървейки по пътя на писателската дейност, Вие следвате пътя на своето призвание, Вие вече сте се ориентирал професионално. И особено ценно е това, че Вашият етичен облик вече съдържа този елемент на нравствена задълбоченост, която и единствено може да осмисли общественото служене от страна на писателя на най-светлите и*

възвишени

идеали на неговия век

...

Цялата статия можете да прочете,

ако се абонирате за печатното или електронното издание на [списание ББИА](#)
[онлайн](#) !